

**ANNALES DE L'UNIVERSITÉ DE CRAÏOVA
ANNALS OF THE UNIVERSITY OF CRAIOVA**

**ANALELE UNIVERSITĂȚII
DIN CRAIOVA**

SERIA ȘTIINȚE FILOLOGICE

LINGVISTICĂ

ANUL XLII, Nr. 1-2, 2020

EUC

EDITURA UNIVERSITARIA

CUPRINS

Iustina BURCI, Prezența apelativului „vie” în toponimia actuală din Oltenia: construcții adjectivale	13
Diana COSTEA, <i>Procès-Verbal</i> de J. M. G. Le Clézio – cohérence, déconstruction textuelle et discours métalinguistique	24
Bogdana CRIVĂȚ, Zu sprachlichen Strategien der Adjektivintensivierung im Deutschen	37
Federico DONATIELLO, Alla ricerca di una lingua della <i>Metriotes</i> : le traduzioni da Leopardi di Duiliu Zamfirescu	50
Iulia Cristina FRÎNCULESCU, Anglo-Norman Vocabulary. A Story of Conquest and Survival	66
Nadiya FEDCHYSHYN, Anatolii VYKHRUSHCH, Halyna BILAVYCH, Tetiana HORPINICH, Nataliia YELAHINA, Halyna KLISHCH, Development of Medical Students' Foreign Language Lexical Competence in the Virtual Learning Environment	71
Oleksandra KASHUBA, Tania KRAVCHUK, Andrij TURCHYN, Researches of Ukrainian Scholars on the Pages of “Archive of Slavic Philology” by Vatroslav Jagić	80
Svitlana LYUBYMOVA, Nadezhda TOMASEVICH, Olena MARDARENKO, Transferring Sociocultural Stereotypes into the Realm of another Language	90
Tetiana MASLOVSKA, Epithets in the Poetry of Vasyl Symonenko: Semantic Aspects	102
Tetyana PAN’KOVA, The Hypotactic Construction as an Indirect Speech Act	118
Francesco PERONO CACCIAFOCO, Jing Yong Chloe GAN, Naming Singapore: a Historical Survey on the Naming and Re-naming Process of the Lion City	125
Sabina-Nicoleta ROTENȘTEIN, O abordare critică a <i>Gramaticii limbii române</i> : tipuri de construcții cu numele proprii modificate	140
Lavinia SIMILARU, Equivalencias rumanas de algunas unidades fraseológicas de la novela <i>Así empieza lo malo</i> de Javier Marías	151
Daniel SŁAPEK, Note sull’insegnamento del passato remoto regolare dei verbi uscenti in <i>-ere</i> : analisi dei materiali didattici	160
Olga STANISLAV, Linguistic and Cultural Aspects in the Study of Modern French Syntax	175
Inna STUPAK, Abgeleitete Kausative Psych-verbén im Deutschen und im Ukrainischen: eine Kontrastive Analyse	184
Nataliya TOMA, The Language Conception of Petro Mohyla	213
Tetiana TSEPENIUK, Iuliia GOLOVATSKA, Volodymyr KONKULOVSKYY, Valeriy PANCHENKO, Translation of Amplifying Comparative Constructions in Modern Fiction	224

TRANSLATION OF AMPLIFYING COMPARATIVE CONSTRUCTIONS IN MODERN FICTION

Tetiana TSEPENIUK
Iuliia GOLOVATSKA
Volodymyr KONKULOVSKYY
Valeriy PANCHENKO
Ternopil Volodymyr Hnatiuk
National Pedagogical University, Ukraine
tsepeniuk@gmail.com
yulyapashkovska@ukr.net
konkulovskyy29@gmail.com
panchenko.ukraine@gmail.com

In literary prose, amplifying comparative constructions are extremely important components because they carry a special stylistic load. These units perfectly express the “originality of the language, its specific colour”, “make the artistic speech fresh, more colourful and aesthetically beautiful, increase its cognitive value, contribute to the brevity, elasticity of the description” (Zorivchak 1983: 5). Amplifying comparative constructions require much attention of a translator in terms of their reproduction in the target language in order to achieve symmetry between the target and the source texts. The issues of the translation of amplifying comparative units were covered in many scientific investigations on the material of different languages (S. V. Altukhova, K. Mizin, L. Yu. Nazarenko, V. S. Vinogradov, R. P. Zorivchak). However, there is a lack of solid scientific research where amplifying comparative constructions are considered in terms of their translation into the target language. The aim of our study is to highlight procedures, techniques, methods, strategies and tactics that prove useful to faithfully reproduce English amplifying comparative constructions in Ukrainian translations of modern English literary prose and to experimentally verify the translation algorithm for these units.

Comparative constructions are subdivided into traditional or phraseological comparative constructions and amplifying phrases coined by the authors themselves; the latter also include the authors’ renewals of comparative phraseological units. Amplifying comparative constructions have a tripartite structure consisting of *topic* or *comparandum* – the entity described by the simile, *image* or *comparatum* – the entity to which the topic is compared – which is accompanied by a comparison marker and *similarity feature(s)* – the properties shared by the topic and image. In constructions *his face was now as white milk* and *його обличчя було білим як молоко* *face* and *обличчя* are topics, *milk* and *молоко* are images, *white* and *білим* are similarity features, and *as* and *як* are comparison markers (Tsepeniuk 2018). Modern English authors frequently use

comparative phraseological units and amplifying phrases coined by themselves. On the contrary, the authors' renewals of comparative phraseological units are less common in contemporary English literary prose. The translation of such constructions is carried out in two aspects: structural and semantic, although the second aspect is more important in terms of translation. After all, it is the semantics of a particular expression that reflects its functional purpose in a particular context. Thus, the translation of amplifying comparative constructions is determined by their function in the text. Other factors influencing the translator's choice in each particular case include the type of comparative construction (comparative phraseological unit, the author's renewal of a comparative phraseological unit or amplifying phrases coined by the authors themselves) and stylistic characteristics (evaluation, expressiveness, imagery). The algorithm for translation of these units consists of a sequence of the following stages on the basis of which translators build their strategies to reproduce amplifying comparative structures into the target language:

1. To determine which of the components of the connotation performs the dominant function in the text.

2. In accordance with this function, to select the best translation method for the particular situation. In this case, the comparative construction should not change the stylistic register of the source text.

3. In addition to the semantic analysis, to find out the function of comparative construction in the source text and use the means of the target language to retain this function in translation (Ryzhenkova 2009).

In order to verify the algorithm of reproducing the above-mentioned comparative constructions, we have conducted an experiment aimed at identifying the individual respondents' creative approaches to the reproduction of these units into the Ukrainian language, taking into account their translation experience, creative approach, the style of the author, the level of knowledge of the source language and the target language, their background knowledge. The novel "Impossible" by Danielle Steel (2006) served as a material for the experiment. For objective reasons respondents were informed neither about the title of the book nor the name of the author. On the basis of the analysis we will try to suggest the optimal tactics for the reproduction of amplifying comparative constructions into Ukrainian taking into account the corresponding stylistic context. For the analysis we selected 63 amplifying comparative constructions: 24 comparative proper phraseological units, 23 phraseological intensifiers, 8 amplifying phrases coined by the author herself and 8 author's renewals of comparative phraseological units. The efficiency of the applied tactics was tested through a survey of students, post-graduate students, lecturers and professional translators. Let's have a closer look at the examples and variants of their translation into the Ukrainian language.

After the last night party Liam is suffering from a terrible hangover the next day. Sasha is extremely dissatisfied with this, so in the morning, having breakfast in her kitchen, she coldly answers Liam's greeting:

He came to sit down next to her a few minutes later, and she finally looked up and said good morning. Her **tone was like ice** (Steel 2006: 305).

The author of the novel somewhat modified the original form of the simile *cold as ice* – she removed the adjective *cold* and replaced the conjunction *as* by *like*. This transformation of the trite simile partially restores its expressiveness. The Ukrainian simile *холодний, як лід* is not used in this distribution. This Ukrainian comparative phraseological unit means *very cold*, while English *cold as ice* besides this meaning also expresses cold and indifferent attitude to someone or something. This is the second meaning of the comparative phraseological unit that is realized in this context. Let's consider the ways the construction is reproduced into Ukrainian. In some cases translators used comparative constructions:

1. Через декілька хвилин він зайшов і сів біля неї, і аж тоді вона підняла очі і сказала: «Доброго ранку». Тон, яким вона розмовляла, був **холодний, як крига** (Respondent 5).

2. Через кілька хвилин він підійшов, сів біля неї. Врешті, вона глянула вгору і привіталася. Її тон був **холодний, наче лід** (Respondent 1).

3. Через кілька хвилин він підійшов та сів поряд із нею, і вона нарешті подивилася на нього та сказала «добрий ранок». Її слова були **холодними, мов лід** (Respondent 12).

In most cases metaphoric expressions like *крижаний голос, крижаний тон, в голосі дзвеніли крижинки* are used in Ukrainian translations:

4. Через декілька хвилин він увійшов, щоб сісти поруч з нею. Тоді вона нарешті підняла голову і **сказала крижаним голосом**: «Доброго ранку» (Respondent 9).

5. Трохи згодом він уместився біля неї, і вона, нарешті, глянула на нього і вимовила: «Доброго ранку». **Тон був крижаний** (Respondent 7).

6. Через кілька хвилин він підійшов і сів біля неї. Вона, нарешті, глянула на нього і сказала (**вичавила з себе**) «доброго ранку» – в її голосі **дзвеніли крижинки** (Respondent 2).

In these constructions the adjective *крижаний* is used in its transferred meaning *ворожо-холодний, холодно-зневажливий* (hostile, scornful, indifferent) (Tlumachnyi slovnyk 2008: 925). The author of the following translation resorts to the antonymic translation of the construction:

7. За хвилину він прийшов і сів біля неї. Вона врешті-решт підвела очі і привіталася з ним, однак голос її **аж ніяк не можна було назвати привітним** (Respondent 3).

As in the previous examples, there is no comparative construction in this translation and the imagery is somewhat lost; however, expressiveness is partially reproduced by adding the particle *аж* and the adverb *ніяк*.

In the example given below Danielle Steel uses the comparative phraseological unit *sell like hotcakes*, which is fixed in English and thus is characterized by frequent use. This amplifying construction is used to show how quickly and easily the paintings of a young artist are sold, although some artists, including the main characters, do not think highly of him as an artist – he is a person without talent for them:

According to Liam, his style was imitative, superficial, phony, and pretentious. “I can’t stand him. He’s a total asshole.” Liam had strong opinions on most subjects. “Yes, he is”, Sasha conceded. She didn’t like him, either. “But his work **sells like hotcakes**, and museums like him” (Steel 2006: 134).

In the Ukrainian language the meaning *to sell something quickly and in large quantities* is conveyed in the expressions *продаватися/йти нарозхват, користуватися попитом*, the first of them being colloquial and the second one being mostly used in the economic sphere. Very close to the original construction is the Ukrainian comparison *продаватися, як гарячі пиріжки (взимку)* which is used by some of the respondents:

1. Як каже Лайем, його стиль неоригінальний, поверховий, фальшивий та надмірний. «Я не можу стерпіти його. Він справжній осел». У Лайема були стійкі погляди на більшість речей. «Так. Він такий,» – погодилась Саша. Він їй також не подобався. «Але його роботи **продаються як гарячі пиріжки взимку**. І музеї його люблять» (Respondent 1).

2. Згідно з Ліамом, його стиль був плагіаторським, поверхневим, лицемірним і напускним. “Не можу його терпіти. Він повний придурок”. На більшість тем у Ліама були стійкі переконання. “Так, справді.” – поступилась Саша. Їй він теж не подобався”. Але його роботи **розходяться як гарячі пиріжки**, і музеям він до вподоби” (Respondent 6).

In the next translation of this original excerpt the translator used a comparative construction with a realia *галушки*:

3. Лаєм вважав його стиль неоригінальним, поверховим, фальшивим, задикуватим. «Терпіти його не можу. От мерза!» Лаєм завжди мав про все свою власну непохитну точку зору. «Точно, мерза» – погодилась Саша. Вона його теж недолюблювала. «Але ж його робота **розлітається, як галушки на базарі**, і музеям він до вподоби» (Respondent 8).

This translation is unlikely to be considered satisfactory in this case since it contains the ethnospecific component *галушки* which, as a rule, leads to domestication in translation.

Many respondents deliberately avoid using this hackneyed expression resorting to other ways of reproduction of this comparative construction. The translation paradigm of the English expression consists of the following options: *одразу ж розкупувають / продаються нарозхват / продаються на ура / просто змітають з прилавків/як валер'янка для кішок / миттєво (вмить) розпродуються / продаються тільки так / розханують / продаються швидко й легко/бестселери:*

4. Лайем казав, що його стиль був штучним, поверховим, фальшивим і з претензією на пишність. «Ненавиджу його. Він справжній козел.» – Лайем мав свою чітку позицію щодо всього. «Так, це правда», – погодилася Саша. Вона також його не любила. Але його роботи **одразу ж розкупувають**, і його люблять музеї» (Respondent 5).

5. Лієм твердив, що стиль він (тут, до речі, краще вказати ім'я або прізвище того художника) має неоригінальний, неглибокий, нещирий і претензійний. «Терпіти його не можу. Йолоп і нездара». Лієм майже про все судив безапеляційно. «Твоя правда», – погодилася Саша. Вона теж не любила тамтого. – «А от картини його **продаються тільки так**, та й музеям він подобається» (Respondent 7).

6. За словами Лайема, у нього був фіктивний, поверхневий, несправжній і просто показний стиль. «Терпіти його не можу. Він цілковитий бовдур». Лайем завжди мав свою, непохитну точку зору на всі ситуації. «Так, він і справді такий», – погодилась Саша. Вона також недолюбувала його. Але його роботи **продаються на ура/просто змітають з прилавків/купують нарозхват**, крім того у музеях йому завжди раді» (Respondent 9).

7. Ліам уважав, що писав він, наслідуючи чийсь стиль, поверхово, нещиро, претензійно. На дух його не переносу. Йолоп! Ліам мав різкі судження з будь-якого приводу. «Я повністю погоджуюся», – сказала Саша. Він їй теж не подобався. «Але картини його **миттєво розпродуються – як гарячі пиріжки взимку/але його картини вмить знаходять свого покупця**, і музеї їх охоче беруть/і в музеях його люблять» (Respondent 2).

A rather unusual variant is suggested by the author of the following translation:

8. Ліам не приховував, що його стилеві бракувало справжності, глибини, відвертості й самобутності.

– Очі б мої його не бачили. От покидьок, – Ліам не боявся вживати різкого слова.

– Твоя правда, – погодилася Саша. Він їй теж не подобався. – Але його картини для колекціонерів як **валер'янка для кішок**, та й музейники його люблять (Respondent 3).

According to the author of the translation, the Ukrainian comparison *продаються, як гарячі пиріжки* registered in dictionaries is associated with the

image of a Soviet second-hand dealer. To avoid this stereotype in translation, she resorted to some changes in translation by substituting the image of the comparison.

One more important task of a translator is to reproduce the imagery; however, due to some factors this aim is not easy to achieve. In the following example, Liam tells about his family life: being an artist he earns very little money and his wife has to work a lot:

He had met his wife, Beth, during a ski trip to Vermont, after he left home at eighteen and was painting in New York. He had married her at nineteen, when he was painting and starving in Greenwich Village. She had **worked like a dog**, according to Liam, and supported him ever since, much to her family's chagrin (Steel 2006: 97).

The comparative construction *work like a dog* is used with the meaning of *to work a lot, to work hard*. It seems impossible to preserve the image of a dog in the Ukrainian translation, as it is not used in Ukrainian to express excessive and hard work. In this meaning the Ukrainian comparisons *працювати як кінь/віл (у ярмі)/раб* are used; however, they contain a colloquial connotation and a shade of derogation and pejoration. According to the aforementioned algorithm the Ukrainian correspondence of the English comparative construction cannot violate its stylistic register. Let's consider the following Ukrainian variants of translation of this excerpt:

1. Він зустрів свою дружину, Бет, під час поїздки на лижі у Вермонт, після того як пішов з дому у 18 і займався малюванням у Нью-Йорку. Він одружився з нею у 19, коли малював і жив впроголодь у районі Нью-Йорка, Грінвіч Вілідж. Як казав Лайем, вона **працювала наче віл** і підтримувала його з тих самих пір на превеликий жаль своїй сім'ї (Respondent 1).

2. Катаючись на лижах у Вермонті, він познайомився зі своєю дружиною Бет, у 18 пішов з дому писати картини у Нью Йорку. Пишучи картини та голодуючи у Грінвіч Віліджі, у свої 19, він з нею одружився. Зі слів Лайема, вона **гарувала як кінь**, щоб забезпечити його, засмучуючи цим своїх батьків (Respondent 11).

3. Він зустрів свою дружину, Бет, коли катався на лижах у Вермонті після того, як поїхав з дому у вісімнадцять років та почав писати картини у Нью-Йорку. Він одружився з нею у вісімнадцять років, помираючи з голоду, але не полишивши живопис. А вона **працювала, мов у ярмі**, як розповідав Лайем, та завжди його підтримувала, що не надто тішило його сім'ю (Respondent 12).

These variants of translation of the construction *work like a dog* can hardly be considered adequate correspondences in this situation; moreover, the verb *зарувати* used in the meaning *to work a lot and hard* (Тлумачnyi словник 2008: 416), is obsolete and rather rarely used in modern Ukrainian. The respondents mostly used other synonyms of the thematic group "work hard": *працювати не*

розгинаючи спину / важко працювати/працювати, як проклята / у поті чола / день і ніч / кожен божий день/як каторжна/з ранку до ночі/не покладаючи рук/за двох / надриватися за двох:

4. Свою дружину він уперше зустрів у Вермонті, куди вони приїхали кататися на лижах; йому було 18, він щойно покинув батьківську домівку і займався живописом у Нью-Йорку. Одружився він з нею у 19 років, коли писав картини і злидарював у Грінч-Віледж. Вона, за словами Ліема, **працювала з ранку до ночі** і відтоді завжди підтримувала його грішми, що сильно засмучувало її рідних (Respondent 7).

5. Ліам зустрів Бет, свою майбутню дружину, на лижному курорті у Вермонті, після того як вісімнадцятирічним юнаком кинув рідний дім, щоб займатися малярством у Нью-Йорку. Він одружився з нею, коли йому пішов двадцятий рік, у той час він, напівголодний, вчився малювати у богемній «столиці» Грінвіч-Вілідж. Ліам розповідав, що **вона працювала, як проклята (важко, у поті чола, день і ніч, кожен божий день)**, й з того часу він жив на її утриманні. А такий стан речей неабияк засмучував її родину. (її родині зовсім не подобався) (Respondent 3).

Though translators in most cases do not use comparative constructions, the Ukrainian variants are very close to the original amplifying comparison *work like a dog*.

The following comparative construction is registered neither in bilingual nor explanatory dictionaries of the English language, thus we can consider it to be the author's individual amplifying comparison:

“You're not going to confront her, are you?” Sasha sighed and looked up at him. His **face was like granite**.

“Not now. I will later, if I have to. I hope I don't have to do that. She'll get used to the idea of us in time.” ... “She'll never accept me, if you don't make her.” He looked stubborn (Steel 2006: 314).

Having learned about her mother's love affair with Liam, Tatiana cannot accept this and flatly refuses to perceive their relationship, thus causing conflict and misunderstanding in Sasha's family. Liam, on his part, is trying to persuade Sasha to talk with her daughter and explain everything to her. The girl's behaviour reminds him of a capricious and corrupted child. He does not like it and insists on Sasha's talking to Tatiana to convince her of the mistaken beliefs. The construction *face was like granite* in this context emphasizes the expression of full decisiveness, categoricalness and grit. Let's consider some examples containing this construction and some methods of reproduction into Ukrainian:

1. – Ти й не збираєшся відверто поговорити з нею, еге ж? – зітхнула Саша й подивилася на нього – **Ліамове обличчя скидалося на маску**.

– Не зараз. Якось згодом, якщо доведеться. Але сподіваюся, що до цього справа не дійде. Мине час, і вона змириться з тим, що ми з тобою – пара.

– ... Вона мене ніколи не прийме, хіба що ти її змусиш.

Він стояв на своєму (Respondent 3).

2. Сподіваюсь, ти не збираєшся з нею сам зустрітися? – з тривогою спитала Саша і подивилася на нього. **Жодний м'яз не ворухнувся на його обличчі.**

Не зараз. Думаю, пізніше, якщо знадобиться. Думаю, до того не дійде. Прийде час, і вона сама звикне до нас... Вона ніколи не прийме мене, якщо ти її не змусиш. – сказав він наполегливо (Respondent 8).

3. «А ти не хочеш поговорити з нею?» – зітхнула Саша і подивилася на нього. **Його обличчя було мов з каменю.**

«Не зараз. Якщо треба буде, то пізніше. Я сподіваюсь, що мені не доведеться цього робити. З часом вона звикне до думки, що ми з тобою разом. Вона мене все одно не слухатиме/не почує, хіба що ти на неї вплинеш». По ньому було видно, що він наполягатиме на своєму (Respondent 2).

«Ти ж не збираєшся з нею сваритися?» – Саша зітхнула і поглянула на нього. **Його обличчя закам'яніло.** – «Зараз ні. Хіба що потім доведеться. Та, сподіваюся, до того не дійде. Згодом вона звикне, що ми з тобою – пара.» ... «Ніколи вона мене не сприйме, якщо ти її не примусиш». Вигляд він мав упертий (Respondent 7).

The procedure to analyse the translation of the author's renewals of comparative phraseological units includes the following steps:

1. To find a comparative phraseological unit which was a source for the author's renewal of the comparative phraseological unit;

2. To define the type of the author's renewal (addition of an element, substitution of one of the components of the comparative construction, etc.).

3. To define the stylistic function of the author's renewed comparative unit in the sentence.

4. To find variants of comparative phraseological units existing in the Ukrainian language that are very close to the source comparative phraseological units and choose as many correspondences as possible including analogues and partial correspondences.

5. To determine the possibility to render the identical stylistic function of the comparison in the target language.

6. To choose the means (structural and semantic) to reproduce this stylistic effect in the Ukrainian language.

7. To assess the losses while giving preference to the transformation and, following the guidelines on reproducing the information dominant to the situation, make a translation decision (Ryzhenkova 2009).

Let us consider this model on the following example:

He had a will of iron, a mind **as sharp as a diamond**, a keen business sense, and buried far, far beneath the surface, well concealed at all times, was a kind heart (Steel 2006: 2).

The comparative unit *as sharp as a diamond* is the author's renewal of a comparative phraseological unit *as sharp as a needle/knife/razor/tack/marble* in which she substituted the image: *needle – diamond*. The diamond, to which the author compares Simon's intellectual abilities, is the strongest natural mineral also used for cutting glass. Thus, the comparison used with the meaning of *very clever* fulfils the intensifying function in the sentence that has to be reproduced in the Ukrainian translation. In Ukrainian the trite metaphor *гострий розум* and the adjective *кмітливий* are close in their meanings to the source English comparative phraseological unit. Both variants can be used in translation as they fully render the denotative meaning of the English construction. However, some losses are observed on the structural level as the Ukrainian correspondences do not have the structure of a comparison, stylistic colour being thus lost:

1. Він мав незламну волю, **проникливий розум**, гострий діловий нюх, а десь дуже глибоко під цією зовнішністю було завжди майстерно приховане добре серце (Respondent 1).

2. Він мав залізну волю, **гострий розум**, тонке чуття бізнесу і – захищене дуже глибоко всередині, ніким зі сторонніх не викрите – було його добре серце (Respondent 4).

3. Taking this into consideration some authors calqued the source phraseological unit *mind as sharp as a diamond* – **розум, гострий як алмаз**: Він мав волю, тверду як криця, **розум, гострий як алмаз**, безпомилковий діловий інстинкт, і тільки десь дуже, дуже глибоко, добре приховане від усіх, билосся добре серце (Respondent 7).

To express sharpness of objects, there are comparative constructions in Ukrainian with the following images: *гострий як ніж (knife)/сниця (spear)/бритва (razor)/сокира (axe)/стріла (arrow)/лезо (blade)*. Thus, in the translation provided below, we can observe the change of the image used by the translator – *diamond – бритва (razor)*:

4. Вдачу він мав мов криця, **розум – гострий як бритва**, і хвацькість справжнього підприємця, а в грудях у нього, так, щоб жодна душа на світі про те не довідалася, билосся добре, чуйне серце (Respondent 3).

Among the amplifying comparative constructions used in the investigated novel we came across a few phraseological intensifiers – *like crazy, as hell, like a monster* being most frequently used. The scheme for their translation as compared to comparative phraseological constructions, author's renewals of comparative phraseological units and author's amplifying comparative constructions is slightly simpler. The peculiar feature of phraseological intensifiers is their full desemantization – the components *crazy, hell, a monster* in these constructions fully lose their semantic as well as figurative meanings and serve only as

intensifiers of the action or quality. Since phraseological intensifiers belong mostly to colloquial language units, it is essential to find in the target language the counterparts belonging to the same register. At first glance, the translation of these and similar units doesn't seem to present any difficulties for a translator as they are registered in bilingual dictionaries and have correspondences in the target (Ukrainian) language. However, the context, the characters' speech features, the translator's personal taste and some other factors can influence the way phraseological intensifiers are translated. Let us consider some examples from the novel "Impossible". After divorcing his wife, Liam hasn't seen his children for a long period of time. In his conversation with Sasha Liam says he's been missing them a lot: *And I miss the kids like crazy* (Steel 2006: 107). The English construction *like crazy* has the following Ukrainian correspondences: *немов божевільний, надзвичайно, у вищій мірі, до безтями* (Anhlo-ukrainiyskyi slovnyk 2006: 317). In most cases the respondents used single lexeme correspondences of this intensifier – intensifying adverbs mainly:

1. А я **страшенно** сумую за дітьми (Respondent 10).
2. Я **страшенно** сумую за своїми малими (Respondent 3).
3. Я **неймовірно** скучаю за дітками (Respondent 2).

In the translations given below, expressiveness and intensity are achieved by the use of grammatical transformation, the use of exclamatory sentences in particular: 4. *Як же я сумую за дітлахами! / Мені так бракує діток! / Я так давно не бачив своїх малих!* (Respondent 3) In the following example the amplifying comparison *like crazy* is translated by the Ukrainian simile *як навіжений* which fully renders the intensity of the feelings and emotions of the main character of the novel: 5. *Та я сумую за дітьми як навіжений* (Respondent 7).

Rather often we come across the intensifier *as hell* in the analysed novel. Let's consider some cases of use. Sasha decides to quit her affair with Liam because of the age difference – she is 9 years older than him, that's why she doesn't think their relationships should be further developed. Liam tries to convince her of the opposite:

You do not look old enough to be my mother. You're a spectacular-looking woman, and you're only nine years older than I am. So fucking what? And I am not in love with my wife, anymore. Besides, she's no longer my wife. We're getting divorced. You and I are both free, unattached, lonely **as hell**, and over twenty-one. That sounds possible to me. What's your problem?" He looked mildly annoyed (Steel 2006: 117).

The Ukrainian correspondences of the phraseological intensifier *as/like hell* *сильно, з усієї сили, відчайдушно, навальню* registered in the English – Ukrainian dictionary (Anhlo-ukrainiyskyi slovnyk 2006: 634) do not seem proper in this

context. Some authors of the translations have reproduced this intensifier without breaking the stylistic register:

1. «І зовсім ти не годишся мені у матері. Ти принадна жінка, усього на 9 років старша за мене. Так якого дідька? І зовсім я не закоханий у свою дружину, з цим усе. Та й не дружина вона мені, ми розлучуємося. І ти, і я – ми обоє вільні, нічим не обтяжені, **до біса** самотні і давно повнолітні. Як на мене, ніяких перешкод. А в чому твоя проблема?» – Він здавався трохи роздратованим (Respondent 7).

2. ... Ми обидва вільні, без жодних обов'язків, **збіса** самотні та старші за двадцять один ... (Respondent 4).

The set phrase **до біса** (in the meaning of *дуже, занадто, надзвичайно* (Тлумачnyi slovnyk 2008: 110) and the adverb **збіса** (in the meaning of *дуже, надзвичайно* (Тлумачnyi slovnyk 2008: 742), which belongs to the colloquial style, provide an expressive, stylistic and functional equivalent of the original and the translated sentences. In Ukrainian, literary writers rather often use the following similes to describe a person's loneliness: **одинокий (-а) як перст/палець/листок/билина/тополя/вовк**. One of them is used in the following example:

3. «На вигляд ти занадто молода, щоб годитися мені в матері. Ти напрочуд гарна жінка, і ти всього на дев'ять років старша за мене. Але кого в біса це стосується? До того ж, я більше не люблю свою дружину. Та й не дружина вона мені більше. Ми розлучаємося. І ти і я – вільні, не маємо жодних зобов'язань, **одинокі, як вовки**, та й старші за 21. Як на мене, все можливо. А тобі що заважає?» Він виглядав роздратовано (Respondent 12).

In the Ukrainian language, unlike English, the reduplicative forms of nominal words in the Nominative Case like **білий-білий, сам-самісінький** are used to express the enhanced qualitative characteristics of someone/something. The reduplication of the same word in the identical grammatical form, as in case of the pronoun **сам-самісінький**, is not only a means to express a high degree of intensity of quality, but also obtains an additional evaluative load, expressed by the suffix **-ісіньк**:

4. “По роках ти не годишся мені в матері. Ти виглядаєш неймовірно і лише на дев'ять років старша за мене. Що ж тоді в біса не так? Я більше не кохаю свою дружину. Крім того, вона мені вже не дружина – ми розлучаємося. Ми з тобою вільні, ні від чого незалежні, і **самі-самісінькі**, а крім того нам вже далеко за двадцять. Я можу зробити це. А чому ти ні?”. Він злегка роздратувався (Respondent 10).

The next example, in which the same intensifier is used, is also of great interest: *He was married for twenty years before he screwed it up pretty stupidly. But he's also irresponsible as hell ... as he puts it, he's a wacky artist* (Steel 2006: 294). The phraseological intensifier **as hell** is used to express the character's irresponsibility and light-mindedness. Here are the suggested variants of translation:

1. Він був одружений двадцять років, а потім сам по-дурному все зруйнував/знищив. До того ж він **страшенно** безвідповідальний, як він сам каже, пришепелкуватий художник/митець (Respondent 2).
2. Він був одружений 20 років, а потім зруйнував все так по-дурному. Але він також **надзвичайно** безвідповідальний. Схиблений художник (Respondent 1).
3. Він був одруженим двадцять років, а потім пустив усе під три чорти. До того ж він **дуже** невідповідальний... як він сам себе називає, "божевільний художник" (Respondent 12).

As we can see from the given examples, the intensifying adverbs are most frequently used by the translators; however, they do not fully reproduce expressiveness and the stylistic effect, so the degree of the quality is somewhat reduced. The metaphoric expression **вітер у голові (зрає)** with the meaning of *легковажний, несерйозний* (Тлумачnyi slovnyk 2008: 349) expresses a high degree of intensity:

4. Він жив подружнім життям двадцять років, поки з власних дурощів не пустив усе під три чорти (коту під хвіст). **У нього в голові ще й досі вітер гуляє...** він сам зізнавався, що маляр із нього трохи дивакуватий (Respondent 3).

The suggested algorithm describes the main procedures included in the process of translation of most amplifying constructions as well as the probability of use of different translation transformations. It should be noted that the scheme for the reproduction amplifying phraseological units from English into Ukrainian by no means claims to be of universal character and is not formalized. Its main objective is to describe, in terms of linguistic translation studies, some difficult and specific aspects of translator's work on the reproduction of phraseological intensifiers.

According to the result of the conducted experiment, most respondents translated the suggested excerpts strictly following the algorithm for the reproduction of amplifying comparative constructions. In the vast majority of cases, they managed to determine the dominant function of a construction and preserve it in translation. However, in some examples, especially those translated by the 2nd and 4th year students who do not yet have sufficient experience in literary translation, the Ukrainian correspondences of English amplifying comparative

constructions slightly changed the stylistic register of the source units. This should be avoided according to the given algorithm. Moreover, a significant part of the participants to the experiment resorted, in their translations, to stereotyped Ukrainian constructions, not daring to depart from the accepted models and suggest their own equivalents. According to many of them, in most cases they used correspondences registered in dictionaries. This was clearly illustrated by the examples with the following constructions: *work like a dog* and *sell like hotcakes*. As for more experienced participants of the experiment, in particular professional translators, lecturers, postgraduates and most 5th year students, they went further than the accepted Ukrainian counterparts and instead they suggested their own variants of translation, thus demonstrating their individual style and translation skills.

REFERENCES

- Horot, Ye. I., *Anhlo-ukraiinskyi slovnyk*, Vinnytsia, Nova knyha, 2006. (Anhlo-ukraiinskyi slovnyk 2006)
- Ryzhenkova, A. A., *Avtorskiie preobrazovaniia usilitelnykh sravnenii kak obiekt perevoda*, Sankt-Peterburg, 2009. (Ryzhenkova 2009)
- Steel, Danielle, *Impossible*, New York, Random House Inc., 2006. (Steel 2006)
- The free dictionary: [Електронний ресурс], 19. 02. 2019. Access mode: <http://idioms.thefreedictionary.com/work+like+a+dog>
- Tsepeniuk, Tetiana, *Translation of Similes in Lucy Maud Montgomery's Novel Anne of Green Gables*, Кроруvnytskyi, KOD, 2018. (Tsepeniuk 2018).
- Yaremenko, V. V., *Novyi tlumachnyi slovnyk ukraiinskoi movy*, T. 1, Kyiv, Akonit, 2008. (Tlumachnyi slovnyk 2008)
- Zorivchak, R. P., *Frazeolohichna odynytsia yak perekladoznavcha katehoriia*, Lviv, Vyshcha shkola, 1983. (Zorivchak 1983)

ABSTRACT

Amplifying comparative constructions are widely used in literary works of many authors, thus constituting an exceptional flavour of a literary work. The article aims to highlight procedures, techniques, methods, strategies and tactics that prove useful to faithfully reproduce English amplifying comparative constructions in Ukrainian translations. We have conducted an experiment aimed at identifying individual respondents' creative approaches to the reproduction of these units into the Ukrainian language, taking into account their translation experience, creative approach, the style of the author, the level of knowledge of the source language and the target language, their background knowledge.

Key words: amplifying comparative constructions, translation, comparison

REZUMAT

Construcțiile comparative amplificatoare sunt folosite pe scară largă în operele literare ale multor autori, reprezentând, dând, astfel, culoare unei opere literare. Articolul de față evidențiază procedurile, tehnicile, metodele, strategiile și tacticile care se dovedesc a fi utile pentru reproducerea fidelă a construcțiilor comparative amplificatoare din limba engleză în traducerile în limba ucraineană. Autorii prezentului studiu au efectuat un experiment menit să identifice abordările creative ale respondenților în ceea ce privește reproducerea acestor unități în limba ucraineană, ținând cont de factori precum experiența acestora în domeniul traducerilor, creativitate, stilul, nivelul de cunoaștere a limbii sursă și a limbii țintă și cunoștințele generale.

Cuvinte-cheie: construcții comparative amplificatoare, traducere, comparație